

Pohony

Petr Žabka
Šimon Kovář

Pohony

Základní rozdělení pohonů:

- elektrické,
- pneumatické,
- hydraulické,
- spalovací motory,

Elektrické Pohony

Elektrické pohony lze dále dělit na:

- asynchronní motory,
- EC motory,
- DC motory,
- krokové motory,
- servomotory,
- lineární servomotory,
- solenoidy,

Pneumatické pohony

Pneumatické pohony lze dále dělit na:

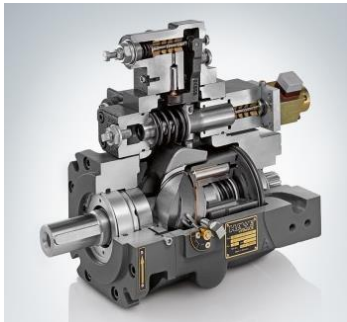
- pneumatické válce,
- měchy,
- kyvné pohony,
- rotační motory,
- měchy a pohony s membránou,

Hydraulické pohony

Hydraulické pohony lze dále dělit na:

- lineární motory,
- rotační motory,
- axiální pístové motory,
- radiální pístové motory,

Výhody a nevýhody el. pohonů

Výhody

- velká variabilita výkonů, momentů, otáček,
- vysoká účinnost, přetížitelnost,
- dlouhá životnost,
- nízká úroveň hluku,
- snadná říditelnost, úplná kontrola,
- široká škála konstrukčního přizpůsobení,

Nevýhody

- závislý na dodávce el. Energie,
- nízký ukazatel výkon/hmotnost v porovnání s hydraulickými pohony,
- rozsah pracovních teplot je omezený,

Výhody a nevýhody pneumatických pohonů

Výhody

- jednoduchá konstrukce,
- použitelnost ve větším rozsahu teplot oproti el. pohonům,
- použitelné v nebezpečném prostředí,
- nízká cena a hmotnost,
- minimální údržba,

Nevýhody

- nízká efektivita,
- pro přesné polohování složité a drahé ovládání,
- vysoké provozní náklady,

Výhody a nevýhody hydraulických pohonů

Výhody

- dobrý poměr hmotnost/výkon,
- hydraulický pohon může držet sílu, nebo moment i při výpadku hydraulických pump,
- hydraulické čerpadlo může být umístěno i ve značné vzdálenosti,

Nevýhody

- riziko úniku hydraulické kapaliny,
- složitost hydraulického okruhu,
- aplikace omezená z důvodu hořlavosti hydraulické kapaliny,

Porovnání pohonů

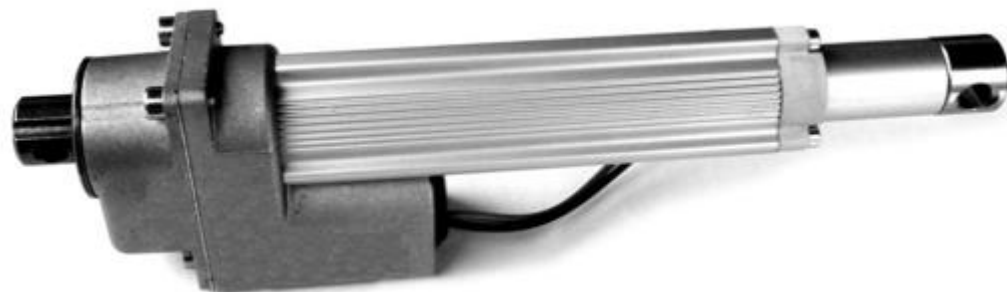
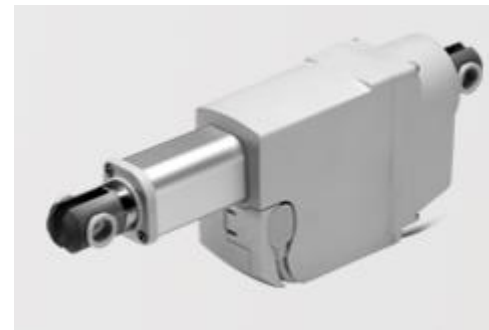
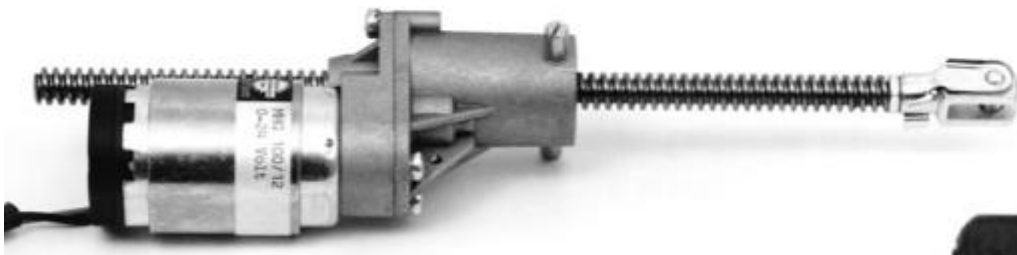
Vlastnost	Mechanické	Elektrické	Pneumatické	Hydraulické
relativní cena	nejlépe	dobry	dobry	reálná
energetická náročnost	dobrá	nejlepší	reálná	dobrá
moment	malý	slušný	dobry	nejlepší
výkon/hmotnost	malý	slušný	dobry	nejlepší
tuhost	dobry	malý	slušný	nejlepší
řízení	slušný	nejlepší	dobry	dobry
Rychlost odezvy	slušný	nejlepší	slušný	dobry
Citlivost na znečištění	nejlepší	nejlepší	slušný	slušný

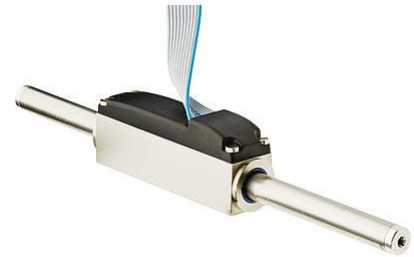
Příklady elektrických pohonů – převodové motory

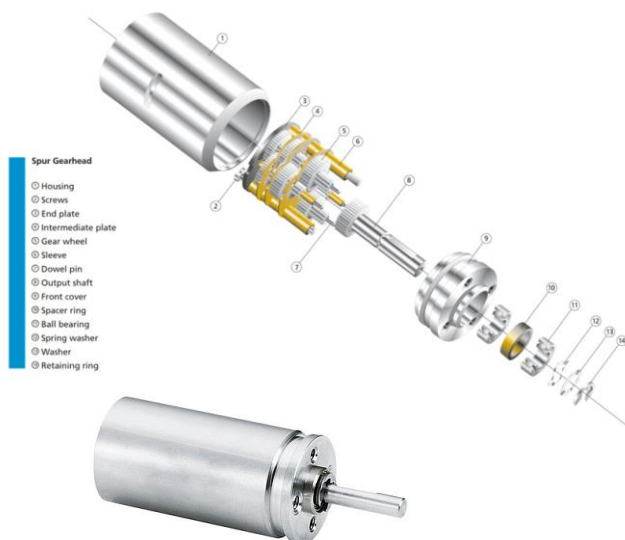
Aktuátory

Servopohony

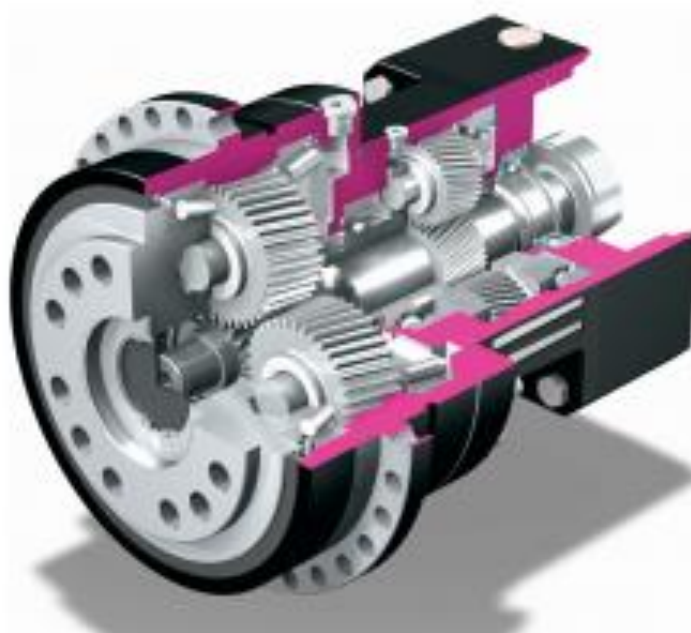
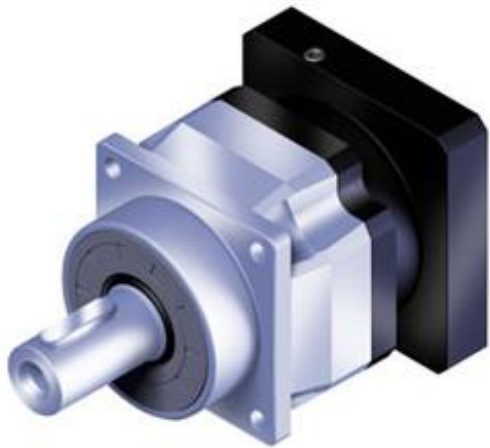
Mini motory

<https://www.faulhaber.com>

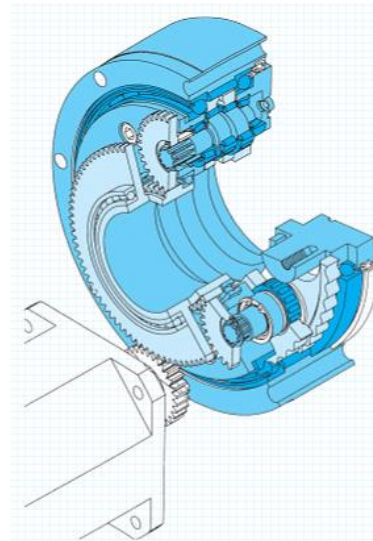
Planetové převodovky

<https://www.raveo.cz>

Cykloidní převodovky

<https://www.raveo.cz>

Harmonické převodovky

Variátor

<https://www.raveo.cz>

<https://www.raveo.cz/plaromaster>

Pneumatické pohony

- válce dle norem,
- kompaktní válce,
- kyvný pohon s pístem,
- kyvné křídlové pohony,
- přímočaré pohony,
- minisaně,

<https://www.festo.com>

<https://www.smc.eu>

Hydraulické pohony

Závěr

Volba vhodného pohonu je dnes otázkou na odborníky s oblasti pohonů. Možnost volby jsou velmi rozsáhlé a je třeba zvážit celou řadu aspektů. Cílem přednášky je seznámit posluchače se základními informacemi z pohledu CAD inženýra.

Kontrolní otázky:

- Jaké jsou výhody a nevýhody el. pohonů?
- Jaké jsou výhody a nevýhody pneumatických pohonů?
- Jaké jsou výhody a nevýhody hydraulických pohonů?

Příští přednáška bude na téma

„Základní pravidla při tvorbě výkresové dokumentace“

Děkuji za pozornost

Použitá literatura a zdroje informací:

